

ความต้องการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาของนักศึกษา
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
กรรณิการ์ สงวนดี¹

Student Needs of Using the Cooperative Education Information
at the Faculty of Liberal Arts,
Rajamangala University of Technology Thanyaburi
Kannikar Sanguandee¹

Received 31/01/2020

Revised 06/04/2020

Accepted 23/03/2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศ และความพึงพอใจในการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาของนักศึกษาสหกิจศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาสหกิจศึกษาต้องการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีในทุกด้าน ได้แก่ ด้านขั้นตอนการใช้สารสนเทศ ด้านบริการสารสนเทศ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในด้านขั้นตอนการใช้สารสนเทศ นักศึกษาสหกิจศึกษาต้องการใช้สารสนเทศที่มีความสะดวกและรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศสหกิจศึกษา ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ นักศึกษาสหกิจศึกษาต้องการใช้สารสนเทศที่มีความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสหกิจศึกษา และในด้านบริการสารสนเทศ นักศึกษาสหกิจศึกษาต้องการใช้สารสนเทศที่มีบริการดาวน์โหลดเอกสารรายงานสหกิจศึกษาฉบับสมบูรณ์ สำหรับความพึงพอใจในการใช้สารสนเทศนั้น พบว่า นักศึกษาสหกิจศึกษา มีความพึงพอใจในการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการและการสนับสนุนการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา ด้านคุณภาพของสารสนเทศสหกิจศึกษา และด้านประโยชน์และการนำสารสนเทศสหกิจศึกษาไปใช้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในด้านการจัดการและการสนับสนุนการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา นักศึกษาสหกิจศึกษา มีความพึงพอใจในเรื่องความปลอดภัยในการเข้าถึงของข้อมูลในแต่ละส่วนของผู้ใช้งาน ในด้านคุณภาพของสารสนเทศสหกิจศึกษา นักศึกษาสหกิจศึกษา มีความพึงพอใจในเรื่องสารสนเทศสหกิจศึกษาช่วยให้สามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้สะดวกขึ้น และในด้านประโยชน์และการนำสารสนเทศสหกิจศึกษาไปใช้ นักศึกษาสหกิจศึกษา มีความพึงพอใจในเรื่องความถูกต้องของข้อมูลในการประเมินผล

คำสำคัญ: ความต้องการ นักศึกษา สารสนเทศ สหกิจศึกษา

¹ งานสหกิจศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

cooperative education Faculty of Arts Rajamangala University of Technology Thanyaburi

E-mail: tik4971@hotmail.com

Abstract

This research aims to study the student needs to use the cooperative education information and student satisfaction on using the cooperative education information at the Faculty of Liberal Arts of Rajamangala University of Technology Thanyaburi. The results showed that cooperative students needed to use cooperative education information in all aspects: steps of the information use, information services, and information technology. The details of each aspect showed that in the steps of the information use, they needed to use it conveniently and fast accessibly while in the services they needed ready to download documents related to cooperative education, and for information technology the safety was most needed. In terms of student satisfactions, the results revealed that students were satisfied with all aspects of using the cooperative education information at a high level including management and support of using the information, quality of cooperative education information, as well as usefulness and application of cooperative education information. The details of each aspect showed that regarding management and support of the use of cooperative education information, students were satisfied with the safety of the access most. Regarding the quality of cooperative education information technology, they were satisfied with the more convenience to access the information. Lastly, the usefulness and the application of the cooperative education information, students were satisfied with the correctness of the information needed for their operation and evaluation.

Keywords: needs, students, information, cooperative education

บทนำ

สหกิจศึกษา (Cooperative Education) เป็นระบบการศึกษาที่จัดให้มีการผสมผสานระหว่างการเรียนของนักศึกษาในห้องเรียน เข้ากับการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการอย่างมีหลักการและเป็นระบบ เพื่อให้ได้ประสบการณ์ตรงอันจะส่งผลให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและเป็นที่ต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต นอกจากนี้ ยังก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี และความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ อันจะนำไปสู่การบูรณาการความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน และเพิ่มขีดความสามารถของประเทศสู่สากล ดังนั้น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีจึงได้จัดการศึกษาในรูปแบบของสหกิจศึกษาซึ่งเน้นการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ จัดให้นักศึกษามีประสบการณ์ปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการ เพื่อให้นักศึกษาจะได้มีโอกาสสร้างความเข้าใจและคุ้นเคยกับการทำงานในสถานประกอบการ นักศึกษาจะได้มาซึ่งการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ และสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ อันจะส่งผลให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพสูงเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้น อีกทั้งเพื่อเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมืออันดีระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการทำให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรได้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และสถานประกอบการก็จะได้นักศึกษาเข้าไปร่วมงานตลอดปีเพื่อแบ่งเบาภาระงานของพนักงานประจำ นักศึกษาสหกิจศึกษาจึงเปรียบเสมือนผู้ที่สะท้อนให้เห็นคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยฯ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2558)

แต่ทั้งนี้ ในสภาวะปัจจุบันของระบบการศึกษาไทยต้องประสบกับความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบโทรคมนาคมที่สามารถติดต่อถึงกันได้อย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม

เป็นอย่างมาก การเตรียมกำลังคนให้มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอ เพื่อเป็นปัจจัยสำคัญรองรับการเจริญเติบโตตามความต้องการของประเทศ และช่วยในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศเพื่อที่จะนำไปสู่เป้าหมายสหกิจศึกษา (Cooperation Education) นักศึกษาจำเป็นต้องแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะนักศึกษาสหกิจศึกษาที่ออกไปฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการจำเป็นต้องใช้สารสนเทศสำหรับดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ในระบบการศึกษาสหกิจศึกษา เช่น การติดตามข่าวสารการประกาศรับสมัครงานของสถานประกอบการ การตรวจสอบคุณสมบัติของตนเอง การเขียนใบสมัคร การเขียนประวัติส่วนตัว เพื่อการเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการสัมภาษณ์ การเตรียมความพร้อมด้านความรู้ทางวิชาชีพ การฝึกประสบการณ์จริง การเขียนรายงาน การนำเสนอผลการปฏิบัติงานเมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติงาน (สังวาล ตุ๊กพิมาย, 2551)

จากการที่มหาวิทยาลัยได้ดำเนินงานด้านสหกิจศึกษาที่ผ่านมา นักศึกษาต้องดำเนินการกรอกข้อมูล ในแบบ สก01 แบบพิจารณาคุณสมบัตินักศึกษาสหกิจศึกษา และ แบบ สก03 ใบสมัครงานสหกิจศึกษา และรอการอนุมัติจากอาจารย์ประสานงานสหกิจศึกษาประจำ สาขาอาจารย์ที่ปรึกษา หัวหน้าสาขาวิชาซึ่งต้องใช้ระยะเวลาประมาณ 3 วันในการดำเนินการเรื่องเอกสารให้เสร็จก่อนจะไปสู่ขั้นตอนการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้สถานประกอบการ ซึ่งจะเห็นว่าการเก็บข้อมูลสหกิจศึกษายังอยู่ในรูปเอกสารเป็นส่วนใหญ่ สำหรับในส่วนของคุณลักษณะด้านสหกิจศึกษายังมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ต้องผ่านการอนุมัติจากหัวหน้าสาขาซึ่งเป็นการใช้ระยะเวลาดำเนินการนานและเป็นการเพิ่มภาระงานของหัวหน้าสาขา ซึ่งปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยที่กล่าวถึงปัญหาการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา ได้แก่ งานวิจัยของอัจฉราพร โชติพิฤกษ์ (2555) ที่พบว่าสภาพการจัดการสารสนเทศสหกิจศึกษายังขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องและขาดความรู้ความเข้าใจ และระบบการเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษายังไม่ชัดเจน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลมาศ วงษ์ใหญ่ และมัชฌิมาภรณ์ เฝ้าสวัสดิ์ (2558) ที่พบปัญหาด้านการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา คือ มีนักศึกษาเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาจำนวนมาก โดยข้อมูลทั้งหมดถูกเก็บโดยการใช้แบบฟอร์มเป็นเอกสาร เมื่อต้องการค้นหาข้อมูลจะต้องค้นหาจากแฟ้มเอกสาร ซึ่งทำให้ล่าช้าและไม่สะดวก

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้สำนักสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้ดำเนินการทดลองใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาโดยนำเอาเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมาช่วยในการบริหารจัดการข้อมูลและใช้เป็นระบบสำหรับทำหน้าที่ในการประสานงานช่วยอำนวยความสะดวกแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้สามารถดำเนินการได้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยสำนักสหกิจศึกษาได้ให้คณะศิลปศาสตร์เป็นหนึ่งในคณะนำร่องที่เป็นผู้ทดลองใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาดังกล่าว ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 2/2557 เป็นต้นมา แต่ก็ยังพบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น นักศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา ไม่เห็นประโยชน์ของสารสนเทศสหกิจศึกษา และเห็นว่าสารสนเทศสหกิจศึกษามีขั้นตอนยุ่งยากในการดำเนินงานเป็นการเพิ่มภาระทั้งในการจัดเก็บข้อมูลและการออกรายงานต่าง ๆ การจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบที่ประสม มีปัญหาบางประการ คือ มีการจัดเก็บข้อมูลที่ซ้ำซ้อน ต้องใช้เวลาในการค้นหาและแก้ไขข้อมูล อีกทั้งมีปัญหาในการเตรียมและทำเอกสารบันทึกการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีเพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการเสนอแนะและปรับปรุงการใช้สารสนเทศสหกิจของนักศึกษา และเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศสหกิจศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศของนักศึกษาสหกิจศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาของนักศึกษาสหกิจศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาของนักศึกษาสหกิจศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

วิธีการวิจัย

การศึกษานี้ใช้รูปแบบการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยและรายละเอียดดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ นักศึกษาสหกิจศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวนทั้งสิ้น 385 คน เป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ปีการศึกษา 2559 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยแบ่งเป็น 3 สาขาวิชา ดังนี้ สาขาการท่องเที่ยว จำนวน 116 คน สาขาการโรงแรม จำนวน 144 คน และสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวน 125 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 385 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีวิธีการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความต้องการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในด้านขั้นตอนการใช้สารสนเทศ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านบริการสารสนเทศ

2. สร้างแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบและแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามไว้ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สาขาวิชาเอกความถี่ในการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา ลักษณะของคำถามเป็นแบบเติมคำและเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้แก่ ด้านขั้นตอนการใช้สารสนเทศ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านบริการสารสนเทศ

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจในการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา ได้แก่ ด้านการจัดการและการสนับสนุนการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา ด้านคุณภาพของสารสนเทศสหกิจศึกษา ด้านประโยชน์และการนำสารสนเทศสหกิจศึกษาไปใช้

โดยแบบสอบถามทั้งหมดในส่วนที่ 2 และ 3 นี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 5,4,3,2,1 ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการพัฒนาสารสนเทศสหกิจศึกษา เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

3. การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อนำมาตรวจสอบความถูกต้องและทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้หรือไม่ จากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมและถูกต้อง เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยหาความเชื่อมั่น โดยการนำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทำการทดสอบ (Try Out) กับประชากรในกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษาจำนวน 30 ราย โดยทำการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ของข้อความแต่ละตอนในแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค หากมีค่ามากกว่า 0.70 ถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อถือได้ ซึ่งผู้วิจัยหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.9823 และหากพบข้อบกพร่องในขั้นตอนใด ผู้วิจัยจะนำไปปรับปรุงแก้ไขจนผ่านทุกขั้นตอน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลโดยการสำรวจจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา คณะศิลปศาสตร์ จำนวน 385 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงเก็บรวบรวมแบบสอบถามและทำการประมวลผลในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรพื้นฐาน เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง ระดับความต้องการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา และระดับความพึงพอใจสำหรับข้อคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการพรรณนาบรรยายสรุปเป็นประเด็นใช้ทฤษฎีและประสบการณ์ในการวิเคราะห์

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐาน จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากที่สุดเป็นเพศหญิง มีอายุ 21 ปีขึ้นไป เป็นนักศึกษาสาขาการโรงแรม ซึ่งใช้งานสารสนเทศมีความถี่ 1-5 ครั้ง/สัปดาห์
2. ความต้องการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความต้องการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาของนักศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านขั้นตอนการใช้สารสนเทศ ด้านบริการสารสนเทศ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีในภาพรวม

ความต้องการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา	ระดับความต้องการ		
	Mean	SD.	แปลความ
1. ขั้นตอนการใช้สารสนเทศ	3.90	0.55	มาก
2. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.76	0.51	มาก
3. ด้านบริการสารสนเทศ	3.82	0.52	มาก
ภาพรวม	3.82	0.52	มาก

เมื่อพิจารณารายด้าน ผลการวิจัยดังรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านขั้นตอนการใช้สารสนเทศ พบว่า นักศึกษามีความต้องการด้านขั้นตอนการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก ดังนี้ ความสะดวกและรวดเร็วการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศสหกิจศึกษา มีการอบรมขั้นตอนการใช้งานสารสนเทศสหกิจศึกษาให้ถูกต้อง และลำดับขั้นตอนการใช้งานระบบสารสนเทศสหกิจศึกษามีความชัดเจน

2.2 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า นักศึกษามีความต้องการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา ด้านเทคโนโลยี

สารสนเทศอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ข้อ และระดับปานกลางจำนวน 1 ข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก ดังนี้ ความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสหกิจศึกษา ข้อมูลได้รับการตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำข้อมูลเข้าสู่ระบบ และเทคโนโลยีสารสนเทศสหกิจศึกษาตอบสนองความต้องการของผู้ใช้

2.3 ด้านบริการสารสนเทศ พบว่า นักศึกษามีความต้องการสารสนเทศสหกิจศึกษา ในด้านบริการสารสนเทศอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก ดังนี้ มีบริการดาวน์โหลดเอกสารรายงานสหกิจศึกษาฉบับสมบูรณ์ มีบริการบันทึกและแจ้งผลการประเมินการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาจากสถานประกอบการและประเมินผลตนเอง และมีบริการสารสนเทศสหกิจศึกษาในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่รวบรวมสาระความรู้ที่เกี่ยวข้อง และมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษาเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์

3. ความพึงพอใจในการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านประโยชน์และการนำสารสนเทศสหกิจศึกษาไปใช้ ด้านคุณภาพของสารสนเทศสหกิจศึกษา และด้านการจัดการและการสนับสนุนการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีในภาพรวม

ความพึงพอใจ ในการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา	ระดับความต้องการ		
	Mean	SD.	แปลความ
1. ด้านการจัดการและสนับสนุนการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา	3.84	0.63	มาก
2. ด้านคุณภาพของสารสนเทศสหกิจศึกษา	3.87	0.63	มาก
3. ด้านประโยชน์และการนำสารสนเทศสหกิจศึกษาไปใช้	4.03	0.63	มาก
ภาพรวม	3.91	0.57	มาก

เมื่อพิจารณาารายด้าน ผลการวิจัยดังรายละเอียดดังนี้

3.1 ด้านการจัดการและการสนับสนุนการใช้สารสนเทศ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในการใช้สารสนเทศด้านการจัดการและการสนับสนุนการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก ดังนี้ มีความปลอดภัยในการเข้าถึงของข้อมูลในแต่ละส่วนของผู้ใช้งาน มีระบบการจัดเก็บและบันทึกข้อมูลที่สามารถใช้งานได้ง่าย และมีระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการและปฏิบัติงานสหกิจศึกษาทั้งในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์และรูปแบบเอกสาร

3.2 ด้านคุณภาพของสารสนเทศสหกิจศึกษา พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจในด้านคุณภาพของสารสนเทศสหกิจศึกษาในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก ดังนี้ สารสนเทศสหกิจศึกษาช่วยให้สามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้สะดวกขึ้น ผลลัพธ์สารสนเทศสหกิจศึกษามีความถูกต้องและชัดเจน สารสนเทศสหกิจศึกษามีประสิทธิภาพรวดเร็วในการตอบสนอง

3.3 ด้านประโยชน์และการนำสารสนเทศสหกิจศึกษาไปใช้ นักศึกษามีความพึงพอใจในด้านประโยชน์และการนำสารสนเทศสหกิจศึกษาไปใช้ ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก ดังนี้ ความถูกต้องของ

ข้อมูลในการประเมินผล ความสมบูรณ์ของข้อมูลที่แสดงในรายงาน รายงานที่ได้ตรงกับความต้องการนำไปใช้งาน และสารสนเทศสหกิจศึกษาสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากผลการศึกษา ความต้องการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีมีประเด็นที่นำมาอภิปราย ประกอบไปด้วย 2 ประเด็น คือ ความต้องการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา และความพึงพอใจในการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา ดังนี้

1. ความต้องการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา

1.1 จากผลการศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความต้องการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาของนักศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านขั้นตอนการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา ด้านบริการสารสนเทศ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศสหกิจศึกษาที่ตอบสนองความต้องการที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของนักศึกษาสหกิจศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ และระบบฐานข้อมูลสหกิจศึกษา เพื่อเป็นการลดปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสารสนเทศของนักศึกษา และได้ใช้สารสนเทศที่ต้องการต่อการเตรียมความพร้อมก่อนฝึกปฏิบัติงาน ระหว่างการปฏิบัติงาน และการเขียนรายงาน เพื่อนำเสนอผลงานหลังสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสังวาล ตุ๊กพิมาย (2551) ที่พบว่า ในขั้นตอนเตรียมความพร้อมและสมัครเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษา นักศึกษาสหกิจศึกษาใช้สารสนเทศเพื่อศึกษาข้อมูลการเขียนจดหมายสมัครงานอยู่ในระดับมาก ในขั้นตอนระหว่างการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ พบว่า นักศึกษาสหกิจศึกษาใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการจัดทำโครงการที่ได้รับมอบหมายจากสถานประกอบการอยู่ในระดับมาก และในขั้นตอนการเขียนรายงานและนำเสนอผลงานภายหลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา พบว่า นักศึกษาสหกิจศึกษาใช้สารสนเทศเพื่อการนำเสนอผลงานการปฏิบัติงานในสถานประกอบการอยู่ในระดับมากเช่นกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของหลุยส์ อาซากิจ (2556) ที่พบว่า นักศึกษาต้องการใช้สารสนเทศจากระบบฐานข้อมูลสหกิจศึกษา คือ สามารถจัดการข้อมูลประวัติ สามารถเลือกสถานประกอบการที่ต้องการไปปฏิบัติงาน สามารถกรอกข้อมูลการปฏิบัติงานของนักศึกษา และสามารถกรอกข้อมูลการร้องเรียนต่อสถานประกอบการ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอัมพวา ธารพิทักษ์วงศ์ (2553) ที่พบว่า การพัฒนาระบบจัดการฝึกงานผ่านอินเทอร์เน็ตโรงเรียนพาณิชย์เชียงใหม่ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้เป็นอย่างดีและตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานระบบ

1.2 ด้านขั้นตอนการใช้สารสนเทศ พบว่า นักศึกษาต้องการความสะดวกและรวดเร็วการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศสหกิจศึกษา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการดำเนินงานสหกิจศึกษาที่มีอุปสรรคในเรื่องของเวลา และระยะทาง รวมไปถึงความสะดวกรวดเร็วในการดำเนินงาน เช่น การรับสมัครนักศึกษาสหกิจศึกษา การพิจารณาคัดเลือกนักศึกษาสหกิจศึกษาการเสนอตำแหน่งงานของสถานประกอบการ การพิจารณาตำแหน่งงาน การสมัครงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา รวมไปถึงการพิจารณาคัดเลือกนักศึกษาสหกิจศึกษาของสถานประกอบการ เป็นต้น (วิรัช ภาพภักดี, 2558) เพื่อเป็นการลดขั้นตอนการใช้สารสนเทศ จึงได้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสหกิจศึกษาเพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศสหกิจศึกษาได้ทุกที่ทุกเวลา และมีความรวดเร็วในการเข้าถึงสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธงชัย ยมลาภ (2552) ที่พบว่าระบบสารสนเทศนี้ถูกพัฒนาขึ้นบนระบบปฏิบัติการวินโดวส์เอ็กซ์พี โดยใช้โปรแกรมมายเอสคิวแอลจัดการฐานข้อมูลและใช้ภาษาพีเอชพีในการพัฒนาส่วนติดต่อกับผู้ใช้และรายงานต่าง ๆ ซึ่งระบบประกอบด้วย 5 ระบบหลัก ได้แก่ ระบบ

ลงทะเบียน ระบบปรับปรุงข้อมูล ระบบสมัครงานและตอบรับ ระบบประเมินผล และระบบรายงาน ผลการทดสอบระบบพบว่า ระบบทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ ด้านการใช้งานระบบ ด้านความปลอดภัยของระบบและด้านความสะดวกเมื่อเทียบกับระบบงานเดิมผลการวิจัยพบว่าผู้ที่มีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ดี

1.3 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า นักศึกษาต้องการความปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สหกิจศึกษา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสารสนเทศที่ถูกจัดเก็บในระบบฐานข้อมูลออนไลน์อาจถูกคุกคามจากไวรัส หรือการแก้ไข ข้อมูลจากบุคคลภายนอก ดังนั้น ระบบสารสนเทศควรมีความปลอดภัย มีการเข้ารหัสส่วนบุคคลในการเข้าใช้แต่ละครั้ง สามารถ คุ้มครองข้อมูลสินทรัพย์เกิดข้อผิดพลาดในการจัดเก็บ และสามารถป้องกันการแก้ไขข้อมูลจากบุคคลภายนอกได้ (ภาณุวัฒน์ สนธิวิงติก, 2556, หน้า 83)

1.4 ด้านบริการสารสนเทศ พบว่า นักศึกษาต้องการให้มีบริการดาวน์โหลดเอกสารรายงานสหกิจศึกษา ฉบับสมบูรณ์ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะหลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน นักศึกษาจะต้องมีการเขียนรายงาน นำเสนอผลงาน จึงมีความต้องการใช้สารสนเทศเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสหกิจ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการเขียนรายงานและการ อ้างอิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสังวาลย์ ตุกพิมาย (2551) ที่พบว่า ในขั้นตอนการเขียนรายงานและนำเสนอผลงานภาย หลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา พบว่า นักศึกษาสหกิจศึกษาใช้สารสนเทศเพื่อนำเสนอผลงานการปฏิบัติงาน ในสถานประกอบการอยู่ในระดับมาก

2. ความพึงพอใจในการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา

2.1 จากผลการศึกษาความพึงพอใจในการใช้สารสนเทศ สหกิจศึกษาของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในการใช้ สารสนเทศสหกิจศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านประโยชน์และการนำ สารสนเทศสหกิจศึกษาไปใช้ด้านคุณภาพของสารสนเทศสหกิจศึกษา และด้านการจัดการและการสนับสนุนการใช้สารสนเทศสห กิจศึกษา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในการออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศสหกิจศึกษามีความสามารถในการตอบสนองที่ ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ที่ครอบคลุมการใช้งานสารสนเทศสหกิจในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ นักศึกษาเกิดความพึงพอใจใน การใช้สารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลมาศ วงษ์ใหญ่ และมัชฌมกานต์ เผ่าสวัสดิ์ (2558) พบว่า การศึกษาความพึง พพอใจของผู้ใช้งานที่มีต่อระบบการจัดการสารสนเทศสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัย ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ อยู่ ในระดับดี สามารถการจัดการข้อมูลนักศึกษา ข้อมูลสถานประกอบการ และข้อมูลการปฏิบัติงานในโครงการสหกิจศึกษา โดย สามารถจัดเก็บ สืบค้น และรายงานข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ มีระบบการจัดการสารสนเทศสหกิจศึกษาที่สามารถ นำไปใช้งานได้จริงและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิรัช กาฬภักดี (2558) พบว่า งานสหกิจศึกษา ออนไลน์ที่พัฒนาขึ้นนักศึกษาสหกิจศึกษามีความพึงพอใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการจัดการและการสนับสนุนการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษา พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อ ความปลอดภัยในการเข้าถึงของข้อมูลในแต่ละส่วนของผู้ใช้งาน และระบบการจัดเก็บและบันทึกข้อมูลที่สามารถใช้งานได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของงานวิจัยของวิรัช กาฬภักดี (2558) พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อระบบ Matching งานสหกิจ ศึกษาออนไลน์ ด้านการรักษาความปลอดภัยและของข้อมูลในระบบ ด้านความง่ายต่อการใช้งานระบบอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยัง สอดคล้องกับกมลมาศ วงษ์ใหญ่ และมัชฌมกานต์ เผ่าสวัสดิ์ (2558) พบว่า ผู้ใช้งานมีความพึงพอใจต่อระบบการจัดการสารสนเทศ สหกิจศึกษาในระดับดี ในด้านการใช้งานและความปลอดภัยของระบบ ผู้ใช้งานมีความพึงพอใจในระดับดี และงานวิจัยของธงชัย ยมลาภ (2552) พบว่า ผู้ที่มีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ดี ในด้านความปลอดภัยของระบบ

2.3 ด้านคุณภาพของสารสนเทศสหกิจศึกษา พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจ สารสนเทศสหกิจศึกษา

ช่วยให้สามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้สะดวกขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของงานวิจัยของธงชัย ยมลาภ (2552) พบว่า ผู้ใช้มีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ดีในด้านความสะดวก และงานวิจัยของวิรัช กาฬภักดิ์ (2558) พบว่า ในส่วนของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชา ผู้ดูแลระบบ และสถานประกอบการ สามารถบริหารจัดการ และเรียกใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลนักศึกษา ข้อมูลสถานประกอบการ ข้อมูลสาขาวิชา ข้อมูลตำแหน่งงาน ข้อมูลการสมัครงาน ตลอดจนข้อมูลการพิจารณาคัดเลือกของสาขาวิชา และสถานประกอบการในขั้นตอนต่าง ๆ ได้โดยผ่านส่วนเชื่อมประสานผู้ใช้ (User Interfaces) บนระบบอินเทอร์เน็ต ทำให้การดำเนินงานสะดวกรวดเร็วขึ้น

2.4 ด้านประโยชน์และการนำสารสนเทศสหกิจศึกษาไปใช้พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจความถูกต้องของข้อมูลในการประเมินผล และความสมบูรณ์ของข้อมูลที่แสดงในรายงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ สนธิวงศ์ (2556) พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานและอำนวยความสะดวกในการใช้งาน ช่วยให้นักศึกษาสามารถใช้ข้อมูลสำหรับตรวจสอบ และนำข้อมูลไปใช้ได้สะดวกรวดเร็ว และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลมาศ วงษ์ใหญ่ และมัชฌมกานต์ เผ่าสวัสดิ์ (2558) พบว่า การพัฒนาระบบการจัดการสารสนเทศสหกิจศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ในด้านข้อมูล และสารสนเทศผู้ใช้งานมีความพึงพอใจในระดับดี โดยในเรื่องสารสนเทศมีความถูกต้อง ชัดเจน น่าเชื่อถือ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ด้านขั้นตอนการใช้สารสนเทศสหกิจศึกษาของงานสหกิจศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ควรพัฒนาระบบสารสนเทศให้นักศึกษาสามารถใช้สารสนเทศได้อย่างสะดวกและรวดเร็วการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศสหกิจศึกษา เช่น การล็อกอินเข้าใช้งานระบบง่ายขั้นตอนชัดเจน ความสะดวกรวดเร็วในการใช้งานโปรแกรม ช่วยลดขั้นตอนการทำงานจากการดำเนินงานเดิม การทำงานของระบบที่เป็นลำดับขั้นตอน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ ควรพัฒนาระบบให้ครอบคลุมในทุกขั้นตอนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ทั้งในส่วนก่อนขั้นตอนก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ขั้นตอนระหว่างออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และขั้นตอนหลังออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

2. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีการออกแบบระบบการตรวจสอบสิทธิ์ผู้ใช้งานกำหนดรหัสส่วนตัวในการเข้าใช้งานระบบ เพื่อความปลอดภัยในการใช้งานระบบ รวมไปถึงการกู้ข้อมูลคืนได้ เมื่อเกิดข้อผิดพลาดจากการใช้งาน

3. ด้านบริการสารสนเทศ ควรมีการนำเข้าข้อมูลรายงานสหกิจศึกษานับสมบูรณ์ผ่านระบบออนไลน์ เพื่อบริการให้นักศึกษาสามารถดาวน์โหลดเอกสารในรูปแบบไฟล์ PDF และสามารถพิมพ์ออกมาได้ และควรมีการปรับปรุงงานบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้าในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

รายการอ้างอิง

- กมลมาศ วงษ์ใหญ่ และมัชฌมกานต์ เผ่าสวัสดิ์. (2558). การพัฒนาระบบการจัดการสารสนเทศสหกิจศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 10(1), 18-28.
- ธงชัย ยมลาภ. (2552). *ระบบสารสนเทศโครงการสหกิจศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์*. (การค้นคว้าแบบอิสระ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ภาณุวัฒน์ สนธิวงศ์. (2556). *ระบบสารสนเทศบริหารงานสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. (ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, กรุงเทพฯ.

- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (2557-2558). (2558). **คู่มือสหกิจศึกษา**. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิรัช กาฬภักดี. (2558). การพัฒนาระบบ Matching งานสหกิจศึกษา ออนไลน์ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเจ้าพระยา. ใน **การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2 “งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”**, หน้า 159-164. เพชรบูรณ์: อาคารเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- สังวาลย์ ตุกพิมาย. (2551). **การใช้สารสนเทศของนักศึกษาสหกิจศึกษา: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (ปีการศึกษา 2551)**. (ปริญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, นครราชสีมา.
- หฤทัย อาษากิจ. (2556). **การวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้ระบบฐานข้อมูลสหกิจศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาภาคพายัพ เชียงใหม่**. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพเชียงใหม่.
- อัจฉราพร โชติพิฤกษ์. (2555). **การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม**. (ปริญญานิพนธ์ กศ.ด). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- อัมพวา ธาราพิทักษ์วงศ์. (2553). **การพัฒนาระบบจัดการฝึกงานผ่านอินเทอร์เน็ตโรงเรียนพณิชยการเชียงใหม่**. (การค้นคว้าแบบอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.